

Seat No. : _____

FA-129

February-2025

M.Com., Sem.-I

401 : Economics

(Business Economics)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. ધંધાકીય અર્થશાસ્ત્ર એટલે શું ? ધંધાકીય પેઢીના ઉદ્દેશો સમજાવો. 14
અથવા
1. (A) ભાવતંત્રની કામગીરીની મર્યાદાઓ જણાવો. 7
1. (B) આવક-ખર્ચના ચક્રકાર પ્રવાહ આકૃતિની મદદથી સમજાવો. 7
2. ઘટતા સીમાંત તુષ્ટિગુણ દ્વારા માંગનો નિયમ સમજાવો. 14
અથવા
2. બિનપ્રમાણસર ઉત્પાદન વિધેયનો ખ્યાલ આકૃતિસહ સમજાવો. 14
3. પૂર્ણ હરિકાઈના બજારમાં વસ્તુનું કિંમત નિર્ધારણ આકૃતિ દ્વારા સમજાવો. 14
અથવા
3. અલ્પહસ્તક ઈજારામાં ભાવ નેતૃત્વ મોડલનો ખ્યાલ સમજાવી તેના પ્રકારો વર્ણવો. 14
4. ઊંચી પ્રારંભિક કિંમત નીતિ સવિસ્તાર સમજાવો. 14
અથવા
4. બહુવિધ ઉત્પાદ કિંમતનીતિ સવિસ્તાર સમજાવો. 14
5. બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : (12માંથી કોઈપણ 7) 14
- (1) વર્તમાન ભારતની GDPમાં કયા ક્ષેત્રનો હિસ્સો સૌથી વધુ છે ?
- (a) પ્રાથમિક (b) સેવા
- (c) ઉદ્યોગ (d) એકપણ નહીં
- (2) સૂક્ષ્મ અર્થશાસ્ત્રમાં પેઢીનો સ્ટોકનો પૂરવઠાનો વક્ર કેવો હોય છે ?
- (a) ઋણ ઢાળવાળો (b) ધન ઢાળવાળો
- (c) આડી ધરીને સમાંતર (d) ઊભી ધરીને સમાંતર

- (3) યોજ્ઞનું રાષ્ટ્રીય ઉત્પાદન, આવકની વહેંચણી, યોજ્ઞો રાષ્ટ્રીય ખર્ચ આ ત્રણેય ખ્યાલ કોણે ધ્યાનમાં લીધા છે ?
- (a) પિગુ (b) ફિશર
(c) યુનાઈટેડ નેશન્સ પબ્લીકેશન (d) માર્શલ
- (4) પેઢી વેચાણ વધારવા સભાનતાથી કોઈ પ્રયત્ન ન કરતી હોય અને જૂનું વલાણ ચાલુ રહેશે તેમ માનીને કરેલી આગાહી કેવી છે ?
- (a) નિષ્ક્રિય (b) તટસ્થ
(c) સક્રિય (d) શૂન્ય
- (5) સરેરાશ ખર્ચ કયા સ્તરના ઉત્પાદને લઘુત્તમ હોય છે ?
- (a) સીમાંત ખર્ચ < સરેરાશ ખર્ચ (b) સીમાંત ખર્ચ > સરેરાશ ખર્ચ
(c) સીમાંત ખર્ચ = સરેરાશ ખર્ચ (d) સીમાંત ખર્ચ = કુલ ખર્ચ
- (6) કિંમત ઘટવાથી ગીફ્ટ વસ્તુની માંગમાં શું ફેરફાર થાય છે ?
- (a) વધારો (b) ઘટાડો
(c) શૂન્ય (d) ત્રણમાંથી એકપણ નહીં
- (7) વસ્તુ વિકલન કયા બજારનું ખાસ લક્ષણ છે ?
- (a) ઈજારો (b) પૂર્ણ હરીફાઈ
(c) ઈજારાયુક્ત હરીફાઈ (d) અલ્પહસ્તક ઈજારો
- (8) નીચેનામાંથી કયા સંજોગોમાં કિંમત ભેદભાવ શક્ય બને ?
- (a) પુનઃવેચાણ અશક્ય
(b) પૂર્ણ હરીફાઈ
(c) અપૂર્ણ હરીફાઈ
(d) અપૂર્ણ હરીફાઈ અને પુનઃવેચાણ અશક્ય
- (9) અલ્પહસ્તક ઈજારામાં ખાંચાવાળી માંગ રેખાનો ખ્યાલ કયા અર્થશાસ્ત્રીએ આપ્યો છે ?
- (a) પ્રો. કુર્નોટ (b) પ્રો. બોમલ
(c) પ્રો. હોલ અને હીય (d) પ્રો. એજવર્થ
- (10) સીમાંત ખર્ચ ભાવ પદ્ધતિ કયા સંજોગોમાં ઉપયોગી છે ?
- (a) લાંબાગાળામાં (b) વણવપરાયેલી શક્તિ હોય
(c) ટૂંકાગાળામાં (d) ટૂંકાગાળામાં + વણવપરાયેલી શક્તિ
- (11) બજાર પ્રવેશ કિંમત નિર્ધારણ વ્યૂહરચના ત્યારે સ્વીકારવામાં આવે છે જ્યારે _____.
- (a) નીચી કિંમત બજાર વૃદ્ધિને ઉત્તેજન આપે છે
(b) બજાર વધુ પ્રમાણમાં કિંમત સંવેદનશીલ હોય
(c) (a) અને (b) બંને
(d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (12) પૂર્ણ ખર્ચ ભાવ નીતિમાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (a) AVC (b) Profit Margin
(c) AFC (d) ઉપરોક્ત ત્રણેય

Seat No. : _____

FA-129

February-2025

M.Com., Sem.-I

401 : Economics

(Business Economics)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. What is Business Economics ? Explain the objectives of business firm. 14
OR
1. (A) Explain the limitations of the Price Mechanism. 7
1. (B) Explain the circular flow of income-expenditure with figure. 7

2. Explain the law of demand on basis of diminishing marginal utility. 14
OR
2. Explain the law of variable proportion production function with figure. 14

3. Explain the commodity price determination under perfect competition market with figure. 14
OR
3. Explain the concept of price leadership model in oligopoly and describe the types of price leadership. 14

4. Explain in detail the Price Skimming. 14
OR
4. Explain in detail the multiple product pricing. 14

5. Answer the Multiple Choice Questions : (Any 7 out of 12) 14
 - (1) Which sector has the highest contribution in the present India's GDP ?
 - (a) Primary (b) Service
 - (c) Industries (d) None
 - (2) How is the graph of supply of firm's stock in Micro Economics ?
 - (a) Negative slope (b) Positive slope
 - (c) Parallel to Horizontal line (d) Parallel to vertical line

- (3) Who has taken three concepts like net national production, income distribution and net national expenditure into account ?
- (a) Pigou (b) Fisher
(c) United Nations Publications (d) Marshall
- (4) If firm doesn't try to increase the sale consciously then, which type of forecasting assumed as the old trend is continued ?
- (a) Defunct (b) Indifferent
(c) Active (d) Zero
- (5) At which level of production the average cost is minimum ?
- (a) $MC < AC$ (b) $MC > AC$
(c) $MC = AC$ (d) $MC = TC$
- (6) What will be the change in demand of Giffen goods with a fall in price ?
- (a) Increases (b) Decreases
(c) Zero (d) None of the given
- (7) Which market has special feature of product differentiation ?
- (a) Monopoly (b) Perfect competition
(c) Monopolistic competition (d) Oligopoly
- (8) From the following in which circumstances, price discrimination is possible ?
- (a) Resale impossible
(b) Perfect competition
(c) Imperfect competition
(d) Imperfect competition & Resale impossible
- (9) Which Economist has presented the concept of kinked demand curve of oligopoly ?
- (a) Prof. Kurnot (b) Prof. Boumal
(c) Prof. Hall & Hitch (d) Prof. Edgeworth
- (10) In which situation marginal cost pricing is useful ?
- (a) Long run (b) Unused capacity
(c) Short run (d) Short run + unused capacity
- (11) Market penetration pricing strategy can be adopted when _____.
- (a) Lower price stimulates market growth
(b) Market is highly price sensitive
(c) Both (a) and (b)
(d) None of the given
- (12) Who are included in full cost pricing ?
- (a) AVC (b) Profit margin
(c) AFC (d) All of the given